

Rapport

Rapport over een klacht over de beheerder van het regionale politiekorps Friesland uit Leeuwarden.

Datum: 12 april 2011

Rapportnummer: 2011/107

Klacht

Verzoeker klaagt er over dat de politie in Friesland zijn aangifte op 21 oktober 2005 van vernieling van zijn dakgoot onzorgvuldig heeft afgehandeld.

Bevindingen

Ruzie over het snoeien van struiken op de erfscheiding

Verzoeker doet in oktober 2005 aangifte bij de politie van vernieling van de dakgoot van zijn garage door de buurman S. Van deze vernieling is een hovenier getuige geweest. Gezien een proces-verbaal van bevindingen van de politie ligt aan de vernieling het volgende ten grondslag. Op het erf van de buurman staan langs de erfscheiding hoge en lage struiken geplant. Deze gaan bij het uitbotten deels op dan wel over het pad van verzoeker hangen. Om krassen en overige schade aan de auto van verzoeker te voorkomen moeten deze struiken, volgens de verbalisant, regelmatig tot op de erfgrens worden teruggesnoeid. Op 20 oktober 2005 was er in opdracht van verzoeker een hovenier bezig met het onderhoud van zijn tuin. De hovenier snoeide ook de overhangende takken van de struiken van de buurman bij de oprit. Toen de buurman dit zag heeft hij, gezien zijn eigen verklaring, met medewerking van een vriend, de dakgoot van verzoeker van diens schuur gehaald omdat deze ook over de erfgrens zou hangen. In zijn woorden "oog om oog, tand om tand". Verzoeker trof de dakgoot van zijn schuur die avond aan op zijn oprit en heeft de volgende dag aangifte van vernieling gedaan.

Aangever of verdachte?

Begin april 2007 ontvangt verzoeker een ongedateerde brief van de politie. De brief is ondertekend door de inspecteur van politie G. Hij schrijft dat verzoeker is aangemerkt als verdachte van vernieling maar dat in overleg met de officier van justitie is besloten het zogenaamde "politiesepot" op verzoeker toe te passen. Voor de politie is de zaak hiermee afgedaan. Verzoeker begrijpt er niets van, hij was de aangever en niet de verdachte.

Via zijn rechtsbijstandverzekering krijgt verzoeker op 13 december 2007 de informatie dat deze van de politie had begrepen dat er sprake was van aangiftes over en weer. Ook de buurman had aangifte gedaan tegen verzoeker en die zou begin april 2007 bericht hebben gekregen dat de zaak tegen hem als verdachte was geseponeerd. Verzoeker heeft hier echter nooit een mededeling over ontvangen.

Beklag niet vervolgen buurman bij het gerechtshof

Verzoeker is het niet eens met de beslissing om de buurman niet te vervolgen en beklagt zich op 12 september 2008 hierover bij het gerechtshof te Leeuwarden. Op 24 februari 2009 wijst het gerechtshof de klacht af. Het hof overweegt daarbij dat hoewel er op grond

van het dossier een redelijk vermoeden bestaat dat beklaagde zich schuldig heeft gemaakt aan het door klager gestelde feit, het openbaar belang niet vergt dat beklaagde alsnog wordt vervolgd. Daarbij is overwogen dat het gebeurde reeds geruime tijd geleden heeft plaatsgevonden en voortvloeit uit een reeds lang verstoorde burenelatie in welk geval het strafrecht met terughoudendheid dient te worden toegepast. Verzoeker werd tevens gewezen op de mogelijkheid om zijn aanspraken op schadevergoeding voor te leggen aan de civiele rechter.

De 'tegenaangifte'

Voorafgaand aan de zitting bij het gerechtshof krijgt verzoeker inzage in de stukken. Pas dan blijkt dat de sepotbrief van april 2007 betrekking had op een aangifte die de buurman tegen verzoeker had gedaan. Verzoeker zegt dat hij over deze aangifte, en over het feit dat hij daarbij als verdachte was aangemerkt, nooit eerder door de politie in kennis gesteld. Uit de stukken blijkt trouwens dat hij wel door de politie als verdachte hierover is gehoord. Bovendien verbaast het verzoeker dat de afwikkeling van een aangifte van een strafbaar feit afhankelijk is van het al dan niet bestaan van een 'tegenaangifte'. Ook geeft hij aan dat daar waar het gerechtshof overweegt dat strafbare feit reeds lang geleden heeft plaatsgevonden, dit tijdsverloop niet aan hem, maar aan de politie te wijten is. Hij zou hier dan ook niet de dupe van moeten worden.

Geen sepotbericht naar verzoeker als aangever gestuurd

Uit brieven die de rechtsbijstandverzekeraar aan verzoeker heeft gestuurd over de telefonische gesprekken met de verantwoordelijke politiefunctionarissen blijkt dat verzoeker inderdaad geen bericht heeft gekregen van het besluit om niet tot vervolging van de wederpartij over te gaan. De heer G. van de politie Friesland had volgens de rechtsbijstandverzekeraar telefonisch gemeld dat hij geen reden zag een nieuwe brief te sturen. Over de reden waarom de buurman niet vervolgd werd kon (en mocht) hij niet zo veel vertellen, daar het niet de beslissing van de politie betrof, maar die van de officier van justitie.

Klacht door politie niet in behandeling genomen

Teleurgesteld over de afloop bij het gerechtshof dient verzoeker op 10 november 2009 een klacht in bij de politie. Hij klaagt over de gebrekkige afhandeling van zijn aangifte, de onjuiste brief van april 2007 en de weigering om hem alsnog een juiste brief toe te sturen. Hierdoor is verzoeker er pas heel laat achter gekomen dat zijn aangifte tegen zijn buurman niet verder vervolgd zou worden, wat er zijns inziens mede voor heeft gezorgd dat het gerechtshof zijn klacht wegens het geruime tijdsverloop heeft afgewezen. De korpsbeheerder van het regionale politiekorps Friesland neemt op advies van de klachtencommissie zijn klacht echter niet in behandeling. De klachtencommissie overweegt dat de klacht zich richt op een brief van de politie van medio april 2007 en dat de termijn

waarbinnen een klacht dient te worden behandeld daarmee ruimschoots is overschreden. De voorzitter van de commissie concludeert dat, nu de klacht aan het oordeel van een rechter onderworpen is geweest én buiten de indieningstermijn van één jaar is ingediend, het advies aan de korpsbeheerder is om de klacht niet in behandeling te nemen. Daarop dient verzoeker een klacht in bij de Nationale ombudsman die de klacht op 20 april 2010 in onderzoek neemt.

De processen-verbaal

Hoewel de korpsbeheerder niet inhoudelijk wil reageren op de klacht van verzoeker, stuurt hij ten behoeve van het onderzoek door de Nationale ombudsman wel de gevraagde stukken op.

- **Aangifte verzoeker tegen buurman S.** van 21 oktober 2005
- Verzoeker ontvangt op 23 oktober 2005 een ongedateerde brief van de politie dat er voldoende aanknopingspunten zijn voor een vervolgonderzoek van zijn aangifte en dat de zaak in onderzoek blijft.
- Verhoor getuige van 7 december 2005 (hovenier)
- Verhoor verdachte buurman S. van 13 december 2005
- Verhoor getuige met cautie 12 juni 2006, vriend van buurman S., die verklaart samen met S. de dakgoot eraf gehaald te hebben.
- Ongedateerde brief aan verzoeker als verdachte, politiesepot. Op later aangeven van korpsbeheerder verzonden op 2 november 2007
- **Aangifte buurman S. tegen verzoeker** van 13 december 2005
- Verhoor verzoeker als verdachte op 31 januari 2006, blijkens een mutatie gaat zaak na overleg OM naar sepotoverleg om te worden beoordeeld.
- Proces-verbaal van bevindingen van maart 2006 naar aanleiding van verzoek tot bemiddeling.
- Brief 8 november 2006 aan verzoeker - verdachte is gehoord, zaak verzonden naar OM.
- Ongedateerde brief aan verzoeker als verdachte, politiesepot. Op later aangeven van de korpsbeheerder verzonden op 2 november 2007.

Vragen aan de korpsbeheerder en de beantwoording

De Nationale ombudsman heeft aan de korpsbeheerder gevraagd om de juiste data van verzending van de sepotberichten mee te delen. De korpsbeheerder voldoet hieraan en geeft tevens aan dat de brieven niet gedateerd waren wegens een tekortkoming van het politieregistratiesysteem de Basis Voorziening Handhaving.

Ook vroeg de Nationale ombudsman of het gebruikelijk was om twee aangiften van twee afzonderlijke strafbare feiten van twee verschillende aangevers op te nemen in hetzelfde proces-verbaal. En of dit de oorzaak kon zijn geweest voor de verwarring. De korpsbeheerder gaf aan dat in dezelfde zaak een zogenaamde 'tegenaangifte' werd gedaan. Beide vernielingen hadden betrekking op problemen met de erfscheiding. Tot slot gaf hij aan dat tegenaangiftes inderdaad complicerende factoren kunnen zijn.

Ook gaf de korpsbeheerder aan dat, omdat beide aangevers waren geïnformeerd over het sepotbesluit, hen in hun hoedanigheid als verdachte in dezelfde zaak niet dezelfde sepotbrieven zijn toegezonden. De politie is verantwoordelijk voor de verzending van de sepotberichten.

Beoordeling

Weigering klachtbehandeling door de politie niet juist

De Nationale ombudsman is van oordeel dat de argumentatie van de politie om de klacht van verzoeker niet in behandeling te nemen gebreken vertoont.

De klachtenadviescommissie adviseerde de korpsbeheerder, en deze heeft dit advies overgenomen, om de klacht niet in behandeling te nemen omdat deze al aan het oordeel van een rechter onderworpen was geweest. De klachtencommissie voerde daartoe aan de verzoeker op 11 november 2009 een klacht in heeft gediend over het feit dat de politie hem medio april 2007 een brief omtrent geen verdere vervolging heeft gezonden en dat de door verzoeker ingediende klacht over dit sepotbesluit door het gerechtshof op 24 februari 2009 is afgewezen. Maar het beklag bij het hof zag op het sepotbesluit van niet verdere vervolging van de buurman en dit sepotbesluit heeft verzoeker nu juist nooit ontvangen. Hij klaagt niet bij de politie over het niet vervolgen van de buurman, maar over het niet ontvangen van de juiste sepotberichten. Blijkbaar is ook de klachtencommissie, net als verzoeker, in verwarring geraakt.

Ten tweede wordt vastgesteld dat de klacht buiten de jaartermijn is ingediend nu de klacht zich richt op een brief van de politie van 2007. De uitspraak van het gerechtshof op 24 februari 2009 noemt als een van de oorzaken voor het niet vervolgen het tijdsverloop. Nu dit tijdsverloop ziet op de tijd die de afhandeling van de aangifte de politie en justitie heeft gekost, acht de Nationale ombudsman het niet behoorlijk om nu nogmaals het tijdsverloop als grond te nemen voor het niet in behandeling nemen van de klacht. Verzoeker heeft immers niet gewacht met het indienen van de klacht. Hij is vanaf het moment dat hij een

sepotbericht kreeg toegestuurd, waarin hij tot zijn verbazing werd aangemerkt als verdachte, er continue mee bezig geweest om meer helderheid te verkrijgen over de voortgang van het onderzoek naar zijn aangifte. Begrijpelijkerwijs heeft hij met het indienen van zijn klacht gewacht tot dat het gerechtshof een uitspraak had gedaan in de artikel 12 Sv-procedure. Het is niet fair om hem het tijdsverloop voor de voeten te blijven werpen.

De norm

Het vereiste van actieve en adequate informatieverstrekking houdt in dat overheidsinstanties burgers met het oog op de behartiging van hun belangen actief en desgevraagd van adequate informatie voorzien.

Als een burger aangifte doet van een strafbaar feit en daarbij aangeeft dat hij van de afdoening van de strafzaak op de hoogte wil worden gebracht, moet deze toezegging nagekomen worden. Ook als een burger als verdachte wordt aangemerkt heeft hij recht op een actieve informatieverstrekking over de vervolgingsbeslissing van het Openbaar Ministerie.

Uitspraak gerechtshof uitgangspunt

De uitspraak van het gerechtshof op het beklag van verzoeker dat de buurman niet verder vervolgd werd voor het vernielen van de dakgoot wordt door de Nationale ombudsman in acht genomen. Op basis van het dossier is er volgens het hof een redelijk vermoeden aanwezig dat de buurman zich schuldig heeft gemaakt aan het vernielen van de dakgoot.

Degelijke start onderzoek aangifte

De Nationale ombudsman is van oordeel dat de aangifte van verzoeker niet goed is afgehandeld. In eerste instantie, zo blijkt uit de processen-verbaal die zijn opgemaakt, verloopt alles redelijk voorspoedig. Verzoeker doet op 21 oktober 2005 aangifte van vernieling van zijn dakgoot door de buurman op 20 oktober 2005. Op 23 oktober 2005 ontvangt verzoeker een ongedateerde brief van de politie dat er voldoende aanknopingspunten zijn voor een vervolgonderzoek en dat zijn aangifte in onderzoek blijft. Er wordt op 7 december 2005 een verklaring opgenomen van een getuige die verklaart de vernieling van de dakgoot door de buurman, evenals verzoeker, zelf te hebben gezien. Op 13 december 2005 wordt de buurman door de politie verhoord als verdachte waarop deze verklaart inderdaad de dakgoot te hebben verwijderd van de schuur van verzoeker. Hij was boos over het snoeien van zijn struiken door verzoeker en besloot tot het verwijderen van de dakgoot van verzoeker in het kader van: "oog om oog, tand om tand." Ook is er door de politie een aanvullend proces-verbaal opgemaakt en zijn er foto's genomen van de schade aan de schuur. Het proces-verbaal van bevindingen dat door de politie is opgemaakt in januari 2006 beschrijft ook de vernielde dakgoot en de verbalisant verklaart tevens dat het voor de hand ligt dat verzoeker de struiken die over zijn pad hangen terug snoeit om

schade aan zijn auto te voorkomen. Tot slot wordt op 12 juni 2006 een verklaring afgenomen van een vriend van de buurman, die verklaart de buurman te hebben geholpen met het verwijderen van de dakgoot van het schuurtje van verzoeker. Zoals ook het gerechtshof opmerkt in zijn uitspraak: op basis van het dossier bestaat er een redelijk vermoeden dat de buurman zich schuldig heeft gemaakt aan vernieling. De politie heeft eerst nog geprobeerd te bemiddelen tussen de twee buurlieden en zij hebben vervolgens de aangifte van verzoeker goed onderzocht.

Zand in de machine

Aansluitend aan zijn verhoor als verdachte doet de buurman ook aangifte van vernieling door verzoeker. Hij verklaart dat het regelmatig voorkomt dat verzoeker de bomen te ver terug laat snoeien door de hoveniers. De bomen staan op het erf van de buurman en zijn daarmee zijn eigendom. Hij is van mening dat verzoeker geen recht heeft deze bomen terug te snoeien, ook niet als de takken over het pad hangen. Verzoeker wordt op 31 januari 2006 hierover als verdachte gehoord. Hij verklaart dat slechts de overhangende takken worden gesnoeid en dat hij zich niet schuldig voelt aan enig strafbaar feit.

De politie registreert beide aangiften, zijnde twee verschillende strafbare feiten, onder hetzelfde proces-verbaalnummer en koppelt hier dus ook twee verdachten aan. Op de vraag van de Nationale ombudsman aan de korpsbeheerder of dit de gebruikelijke gang van zaken is antwoordde de korpsbeheerder dat beide vernielingen betrekking hebben op problemen met dezelfde erfscheiding. Tevens deelt hij mee dat tegenaangiftes inderdaad complicerende factoren zijn.

Verwarring alom

Dat het ook voor de politie verwarrend is, blijkt inderdaad uit de beantwoording door de korpsbeheerder van een aantal vragen van de Nationale ombudsman. De korpsbeheerder vermeldt dat er op 8 november 2006 een brief is gestuurd aan verzoeker waarin vermeld wordt dat het dossier ter beoordeling naar het Openbaar Ministerie is gezonden. Maar die brief van 8 november 2006 was gericht aan de buurman S. Deze buurman en verzoeker krijgen dan op 2 november 2007 een sepotbericht dat zij zijn aangemerkt als verdachte maar dat in overleg met de officier van justitie is besloten het zogenaamde "politiesept" op hen toe te passen. In de brief staat dat dat wil zeggen dat de politie vooralsnog het tegen hen opgemaakte proces-verbaal niet aan de officier van justitie zal inzenden. Hoe valt dit te rijmen met de brief van 8 november waarin stond vermeld dat het dossier ter beoordeling naar het Openbaar Ministerie was gestuurd?

Op de vraag van de Nationale ombudsman aan de korpsbeheerder of het klopt dat er naar beide heren in hun hoedanigheid als aangevers nooit een sepotbericht is gestuurd antwoordde de korpsbeheerder dat omdat beide aangevers waren geïnformeerd over het sepotbesluit, hen in hun hoedanigheid als verdachte in dezelfde zaak niet dezelfde

sepotbrieven zijn toegezonden.

Dit klopt natuurlijk niet. Het zijn niet dezelfde sepotbrieven, de ene brief duidt op het niet verder vervolgen van verzoeker als verdachte, en de ander had moeten zien op het vervolg op de aangifte van verzoeker, namelijk het niet verder vervolgen van de buurman. De beslissing van het Openbaar Ministerie om niet te vervolgen bij een strafbaar feit met een bekende dader is pas dan vatbaar om voor te leggen aan het gerechtshof met het verzoek alsnog de vervolging te bevelen. Voor de buurman geldt natuurlijk hetzelfde.

De Nationale ombudsman constateert dan ook dat er omtrent het versturen van de sepotberichten veel mis is gegaan. Verantwoordelijk voor het sepotbesluit is de officier van justitie, verantwoordelijk voor de verzending daarvan is de politie. Verzoeker had de sepotbrief met betrekking tot zijn aangifte moeten krijgen, en dat binnen een redelijke termijn. Nu dit niet is gebeurd, is de klacht van verzoeker ten aanzien van de politie met betrekking tot de gebrekkige afhandeling van zijn aangifte gegrond.

Het is laakbaar dat alhoewel deze tekortkomingen al wel eerder door de daarvoor verantwoordelijke functionarissen van de politie zijn onderkend, deze nooit door hen zijn hersteld.

Tot slot wil de Nationale ombudsman opmerken dat het verzenden van ongedateerde correspondentie door de politie aan burgers niet wenselijk is. De korpsbeheerder antwoordde op vragen van de Nationale ombudsman dat de brieven niet gedateerd waren wegens een tekortkoming van het politieregistratiesysteem de Basis Voorziening Handhaving. De Nationale ombudsman is echter van oordeel dat de oplossing van dit probleem bij de politie ligt en dat de verantwoordelijkheid voor een juiste datering niet kan worden afgeschoven op een computersysteem. Er zijn ook nog stempels.

De onderzochte gedraging is niet behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van de beheerder van het regionale politiekorps Friesland uit Leeuwarden, is gegrond wegens schending van het vereiste van actieve en adequate informatieverstrekking.

Aanbeveling

De Nationale ombudsman beveelt de korpsbeheerder van het regionale politiekorps Friesland aan om, conform de bijgevoegde excuskaart, excuses aan te bieden voor de slordige behandeling van de aangifte.

De Nationale ombudsman,

dr. A.F.M. Brenninkmeijer

4

2010.02588

de Nationale ombudsman